

Total No. of Printed Pages: 4

SUBJECT CODE NO. - ZZ-1472
FACULTY OF HUMANITIES
B.A S. Y-SEM IV (CBCGS) (Pattern 2022)
Examination April – May 2024

Political Science Paper - VII Government and Politics in Maharashtra

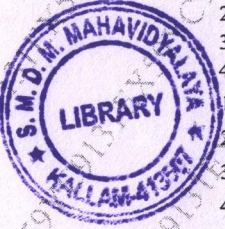
[Time: 1:30 Hours]

[Max. Marks: 40]

Please check whether you have got the right question paper.

N. B

- 1) All questions are compulsory.
- 2) Use black or blue pen only.
- 3) Use pencil for diagrams..
- 4) Use of any signs, attracting attentions is prohibited.
- 1) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
- 2) फक्त काळ्या व निळ्या पेनचाच वापर करावा.
- 3) आकृत्यांसाठी पेन्सिलचा वापर करावा.
- 4) कोणतीही लक्षवेधक व सांकेतिक खुण करण्यास प्रतिबंध आहे.

Q1

A) Answer multiple choice questions. (attempt all)

05

1. _____ from this day the 73rd Constitution amendment come into effect in India.
 - a) April 24, 1993
 - b) Jan 10, 1948
 - c) Nov. 26, 1949
 - d) Dec. 6, 1992
2. As per Panchayat Raj system at taluka level _____ this organization is functioning.
 - a) Gram Panchayat.
 - b) Zilha Parishad.
 - c) Panchayat Samiti
 - d) Gram Samiti.
3. Working as the last representative _____ of the administration in Gram Panchayat.
 - a) Sarpanch.
 - b) Gram serak.
 - c) Blocks development officer
 - d) Education officer.
4. The tenure of Zilha Parishad is..... year.

a) 4 years b) 5 years. c) 3 years d) 6 years.

5. Indian National Congress was founded in _____ this year.

a) 1885 b) 1891 c) 1857 d) 1888.

अ) खालील बहुपर्यायी प्रश्न सोडवा. (सर्व अनिवार्य)

१. _____ या दिवसापासून भारतात ७३ वी घटनादुरुस्ती अमलात आली.

अ) २४ एप्रिल, १९९३

ब) १० जाने. १९४८

क) २६ नोव्हें. १९४९

ड) ६ डिसें १९९२

२. पंचायतराज व्यवस्थेनुसार तालुकास्तरावर ही संस्था कार्यरत आहे.

अ) ग्रामपंचायत

ब) जिल्हा परिषद

क) पंचायत समिती

ड) ग्राम समिती.

३. प्रशासनाचा शेवटचा प्रतिनिधी म्हणून ग्रामपंचायतमध्ये _____ काम करत असतो.

अ) सरपंच

ब) ग्रामसेवक

क) गटविकास अधिकारी

ड) शिक्षण अधिकारी

४. जिल्हा परिषदेचा कार्यकाळ _____ वर्षांचा असतो.

अ) ४ वर्षे, ब) ५ वर्षे

क) ३ वर्षे

ड) ६ वर्षे

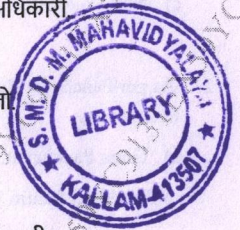
५. भारतीय राष्ट्रीय काँग्रेसची स्थापना _____ या वर्षी साली.

अ) १९८५

ब) १८९१

क) १८५७

ड) १८८८

B) Answer in a Sentence (attempt all.)

05

1. Who has the right to dissolve Gram Panchayat ?
2. Panchayat Raj institutions have got constitutional Status under which constitutional amendment?
3. Whose ideological legacy has the Republican Party inherited?
4. When was the Zilha Parishad established in Maharashtra?
5. Who do political parties have to approve?

ब) एका वाक्यात उत्तर लिहा. (सर्व अनिवार्य.)

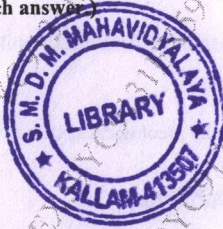
१. ग्रामपंचायत बरखास्त करण्याचा अधिकार कोणाला आहे?
२. पंचायतराज संस्थांना कोणत्या घटनादुरुस्तीन्वये संवैधानिक स्थान प्राप्त झाले ?
३. रिपब्लिकन पक्षाला कुणाचा वैचारिक वारसा लाभलेला आहे ?
४. महाराष्ट्र राज्यात जिल्हा परिषदेची स्थापना केव्हा करण्यात आली ?
५. राजकीय पक्षांना कुणाची मान्यता असावी लागते ?

Q2 Explain concept / terms / units / events (any two).

10.

(word limitation minimum 60 for each answer)

1. Gram Sabha.
2. Balvantray Mehata Committee.
3. Mult Mulity Party System.
4. Block Development Officer.

संकल्पना / संज्ञा | घटक | घटना स्पष्ट करा. (कोणतेही दोन)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान ६० शब्द मर्यादा.)

१. ग्रामसभा
२. बळवंतराय मेहता समिती.
३. बहुपक्षपद्धती
४. गटविकास अधिकारी.

Q3 Attempt answer in short (any two)
(Word limitation minimum 60 for each answer.)

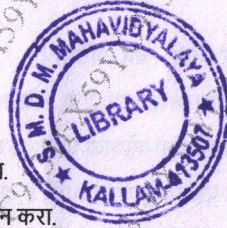
10

1. Write the structure of Gram Panchayat.
2. Consult the working of Panchayat Samiti.
3. Describe the various committees of zilha Parishad.
4. Discuss the major political parties in Maharashtra.

थोडक्यात उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन.)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान ६० शब्द मर्यादा.)

१. ग्रामपंचयतीची रचना लिहा.
२. पंचायत समितीच्या कार्याचा परामर्श घ्या.
३. जिल्हा परिषदेच्या विविध समित्यांचे वर्णन करा.
४. महाराष्ट्रातील प्रमुख राजकीय पक्षांची चर्चा करा.

Q4 Answer in Detail (anyone.)
(Word limitation minimum 200 for each answer.)

10

1. Explain the composition of Panchayat Samiti and discuss the powers and functions.
2. Write an essay on the ideological system of Bhartiya Janata Party.

सविस्तर उत्तर लिहा. (कोणतेही एक)

(प्रत्येक प्रश्नास किमान २०० शब्द मर्यादा.)

१. पंचायत समितीची रचना स्पष्ट करून अधिकार व कार्याची चर्चा करा.
२. भारतीय जनता पक्षाच्या विचारप्रणालीवर एक निबंध लिहा.